

Április 4-én Diszszemle

Hazánk felszabadulásának 35. évfordulóját köszöntve diszszemlét tartanak április 4-én Budapesten, a Dózsa György úton. A magyar néphadsereg, a határőrség és a munkásőrség kijelölt diszalakulatai megkezdtek felkészüléseket a fegyveres erők hagyományos — ötvenként sorra kerülő — díszelgésére. A néphadsereg szárazföldi és légi diszalakulatai a kidolgozott tervek szerint saját helyőrségeikben, illetve a diszszemle útvonalán is rendszeresen gyakorolnak az ünnepi alkalomra.

(MTI)

Révész Ferenc köszöntése

Révész Ferencet, az MSZMP Központi Bizottságának tagját, a párt és a munkásmozgalom régi harcosát 50 éves párttagsága alkalmából az MSZMP Központi Bizottsága nevében *Óvári Miklós*, a Politikai Bizottság tagja, a KB titkára köszöntötte és átadta a Központi Bizottság emléklapját.

A köszöntésen, amelyre kedden, tegnap, a KB székházában került sor, jelen volt *Kornidusz Mihály*, a Központi Bizottság osztályvezetője.

(MTI)

A város ellátásáért Közös vállalat igazgató- tanácsának megbeszélése

A város ellátásának múlt évi tapasztalatait és az ideai teendőket összegezték tegnap kedden Szegeden a Csongrád megyei Városellátó közös vállalat igazgató tanácsának évzáró ülésén. Ezen részt vett *Dr. Solymossy Margit*, a városi pártbizottság munkatársa is.

Dr. Bodó István megnyitóján *Kothencz Ede* igazgató főzött szóbeli kiegészítést az írásos beszámolóhoz, majd a társulásban résztvevő gazdaságok szakemberei mondták el véleményüket, észrevételeiket. *Nagy Sándor*, a balástyai Móra Tsz. elnöke például azt kifogásolta, hogy a városi vállalatok miatt nem vesz át több zöldseget és gyümölcsöt a közös vállalat a tagjaitól, amikor erre adottak a feltételek. Mindnyájan jobban járnának, ha nem kellene elhordani a megtermelt portékát az ország különböző részeibe. Kevesebb lenne a költség és frissebb árú jutna a vásárlóknak. Korábbi évek tapasztalata, hogy a szép és jó árú Szegeden is elkel. *Réti Csabáné dr.*, a városi tanács kereskedelmi osztályának vezetője hozzászólásában említette: a kiskereskedelmi tevékenység javult, de még nem éri el a kívánt szintet. A tagszövetkezetek áru nem mindig jutnak el a boltba. Például a mihályteleki Új Élet Tsz.-ben készített száraz tésztát hiába keresték a szegedi vásárlók, nem mindig jutottak hozzá. Kevesebb lett a boltok leltározási hiánya, de még túllépi a kívánt mértéket. Meg kell tudni: a hozzá nem ér-

A múlt évi párttag- felvétel — számokban

Az MSZMP soraiba Szegeden is folyamatos az utánpótlás. Munkások, szellemi foglalkozásúak, nők, fiatalok közül tavaly 678-an jelentkeztek felvételre, s ebből csak ötöt kellett, különféle okok miatt, elutasítani. Az új párttagok döntő többsége — 67,2 százalék — munkás és szövetkezeti gazda. A munkásfelvételek zöme természetesen a város nagyüzemeiből ered.

A pártba lépett 276 nő többsége a ruhagyárban, a textilművekben stb. dolgozik, ahol javarészt asszonyokat, lányokat alkalmaznak. Közülük negyvenötven 30 éves vagy annál fiatalabb állampolgár érezte magát arra alkalmasnak, hogy a kommunisták soraiba jelentkezzen. Az egyetemeken 22 oktató és 76 hallgató felvételre szavaztak meg 1979-ben. Javult a termelőszövetkezeti pártszervezet tagfelvételi munkája: a két év-

vel előtti 29 helyett a múlt évben 44 jelentkező kérelmét fogadták el.

Az új párttagok között javult a közép- és felsőfokú végzettséggel bírók aránya, s kedvezőbb a helyzet a politikai iskolázottság tekintetében is. A felvettek 96,8 százaléka befejezte az alapfokú politikai tanfolyamot. Öröndetes, hogy az új párttagok zöme tevékenyen részt vesz a társadalmi életben, 82,8 százalékuk választott tisztséget tölt be valamelyik tömegszervezetben. Kár, hogy 78 kisebb alapszervezetben tavaly nem vettek fel új párttagot, jóllehet, ezekben is javult a helyzet: 1978-ban ugyanis 89 szegedi alapszervezet adott semleges jelentést.

Mivel a szegedi párttaglétszám elhalálózás, törülés, kizárás folytán 223-mal csökkent egy év alatt, az új felvételek 450 fős gyarapodást jelentenek.

Megnyílt a debreceni szovjet főkonzulátus

Működési területe
Csongrád megyére is kiterjed

A Magyar Népköztársaság és a Szovjetunió kormányának megállapodása alapján szovjet főkonzulátust nyitottak meg kedden Debrecenben. Működési területe Békés, Borsod, Csongrád, Hajdú-Bihar, Heves, Szabolcs-

Szatmár és Szolnok megyét foglalja magában.

A debreceni főkonzulátus megnyitása alkalmából *Vlagyimir Pavlov*, a Szovjetunió magyarországi nagykövete fogadást adott az Arany Bika-szálló különtermében. A fogadáson *Vlagyimir Pavlov* és *Roska István* külügyminiszter-helyettes pohárköszöntőben méltatta a főkonzulátus megnyitását. Jelen volt az eseményen *Borisz Bebrukavnyikov*, a Szovjetunió külügyminisztériuma konzuli főosztályának vezetője, *Kraszarm Ivanov* szovjet főkonzul, *Szarka Károly* külügyminiszter-helyettes és a főkonzulátus konzuli területéhez tartozó hét megye számos vezetője is.

A főkonzulátus megnyitása alkalmából *Vlagyimir Pavlov*, a Szovjetunió magyarországi nagykövete — a két nép testvéri barátságának jelképeként — fát ültetett Debrecen legújabb lakónegyedének Barátság kertjében.

(MTI)

Szépülnek a parkok

A naptár szerint közeleg a tavasz, ideje eszimentani a parkokat, a játszótereket. Hagyomány, hogy a város fiataljai is kivessék részüket ebből a munkából. A városi KISZ-bizottság és a városgazdálkodási vállalat közös szervezésében eredményeként tegnap már a Roosevelt téren, a Várkertben, s a Szent György téren is munkához láttak a diákok. Képünkön: a Szent György tér sétányjait és pázsitjait rendezgetik a 624. számú Ipari Szakmunkásképző Intézet tanulói

Mínusz tíz év

Nők tudományos pályán

A Szegedi Orvostudományi Egyetem nemrégiben lezajlott pártértekezletén hozzászólásában *Dr. Szekeres Lenke*, a Bőr- és Nemikórtani Klinika docense figyelemre méltó megjegyzéseket tett az oly sokat emlegetett nőpolitikai határozat és a nő tudományos életben elfoglalt helyzetéről és szerepéről.

Azt hihetnénk, hogy a nőpolitika „lejáró lemez”, annyit beszélünk már róla, annyszor szóba hoztuk, okkal, ok nélkül, hogy nem is lehet már újat mondani róla, akár ki is pipálhatnánk. Ez a hozzászólás mégis érdekes, fontos, továbbgondolásra és további munkára készítő. S nemcsak azért, mert eleget tett a levezető elnök kérésének is, hogy „a bíráló szavakat, kövessék megoldási javaslatok”. *Dr. Szekeres Lenkével* visszaidézzük hozzászólásának fontosabb gondolatait.

A SZOTE pártbizottságának beszámolójában a következőket olvashatjuk: „Az 1970. februári nőpolitikai határozat végrehajtásában értünk el eredményeket, például a tudományos minősítések száma a nők körében megduplázódott, az előrelépés azonban nem a kívánt mértékű. A nődolgozók vezető funkcióba kerülés, egyetemen belüli előléptetések tekintetében még mindig hátrányban vannak, a vezető testületekben (a szakszervezet kivételével) arányuk nem megfelelő.” Szeretném az objektív tényeket, az említett adatoknak utána számoltam. Az idei, január elseji helyzet szerint az egyetemen dolgozó 240 diplomás nő közül 13 rendelkezik tudományos minősítéssel. Az igaz, hogy az előző periódus végén a tudományos minősítéssel rendelkező nők mindössze hatan voltak, számuk matematikailag tehát megduplázódott. Ha az adatok mögé tekintünk, megállapíthatjuk, az előrelépés még nem a kívánt és lehetséges mértékű. Egy másik összehasonlításhoz juthatunk, hogy az egyetemen dolgozó diplomás nők öt százaléka, a férfiaknak viszont 25 százaléka rendelkezik tudományos fokozattal. A kérdés most már az, hogy ez a jelentős különbség a képességeken múlik-e, a körülményekben, a nagyobb családi leterhelésben, vagy a

tudományos pályán még meglévő hátrányos helyzetben gyökerezik?

— Erre a kérdésre milyen választ tud adni Ön, aki nő és egyetemi docens?

— A beszámoló egyik mondata megállapítja, hogy a jogos szociális-humanitárius intézkedésekkel sem sikerül előre lépni, ha a családi és társadalmi környezet nem változtat a „nőkkel kapcsolatos történelmileg kialakult gyakorlat szubjektív beidéződésein”. Azt hiszem, valahol itt rejtőzik a lényeg. A „történelmileg kialakult gyakorlat szubjektív beidéződésein”. Hogy mit jelenthet ez a mi területünkön? A tudományos pályán, különösen a kezdés éveiben a munka- és energiaigényes, gyors és látványos sikerekkel nem kezegethető feladatok gyakran kapják a nők. Ezek a munkák nagy szorgalmat, rendkívüli türelmet, leköttöttséget igényelnek és persze hosszú időt. Amikor pedig egy nő a tudományos életben már produkált eredményeit számon tartja, elismerik, egy magasabb állás betöltésénél szóba kerül a neve egy férfi mellett, valószínűbb, hogy a férfi kapja a megbízást. A pártbizottság beszámolója is megállapítja, hogy a nők hátrányban vannak a vezető funkciókban és a szakszervezet kivételével arányuk a vezető testületekben sem megfelelő.

Még ma is idegenkednek a női vezetőktől. Ha például egy férfinak rossz a modora, azt soha nem vezetik vissza nemére, de ha egy nő idegesebb, türelmetlenebb, mindjárt összefüggésbe hozzák női mivoltával. Ez a hátrányos helyzet kifejeződik ezen túl a témaadásban, az asszisztencia biztositásában, a támogatási összegekben, a műszerezettségben.

— Csak ez, a jórészt évtizedek hosszú során kialakult általános helyzet az oka, hogy kevesebb a nő a tudományos pályán vezető beosztásban?

— Az egyetem pártvezetése sokszor bizonyította, hogy odafigyel az arra érdemes nők sorsára. Képtelenek azonban minden egyes munkahelyi körülményt, tanszéki, intézeti, klinikai problémát számon tartani. A pártcsoportoknak lenne fontos feladata az arra érdemes nők segítése, tudományos előrelépésük feltételeinek biztosítása, magasabb funkcióba kerülésük támogatása. Elég sok a nők körében a felresikerült, kettőfőrt karrier. Ez így igaz, de talán a férfiak között nincs erre példa? Ilyen statisztika még nem készült, én szívesen felmérném néhány kollégámmal a SZOTE 25 éves kádermozgását, választ keresve arra, hová lettek azok, akik kezdetektől ide kerültek, milyen a sorsuk, hogyan alakult pályájuk? E felméréssel olyan objektív adatok birtokába juthatnánk, amelyekkel egyértelműen tudnánk bizonyítani, van-e hátrányos helyzet vagy ez csak látszólagos. Az éremnek van egy másik ol-

dala is. A diplomás nőkben is van hiba. Nem csinálnak számvetést adottságaikról, lehetőségeikről. Sokan szeretnének a klinikákra kerülni, hiszen tudják, ez nagyon szép munka. Az ember egyszerre gyógyíthat, taníthat és végezhet tudományos munkát, egy személyben lehet orvos, pedagógus és kutató. Csak hogy nem mindenki vet szemelvet önkritikusan képességeivel, erejével, családi körülményeivel. Azzal a tényre, hogy ezt a nehéz és összetett munkát csak teljes odaadással lehet végezni!

— Azt mondta felszólalásában, hogy a tudományos pályán dolgozó nőknek a kezdés éveiben türelmi időt kellene adni. Ha figyelembe vesszük azt, hogy a nők néhány évvel hamarabb mennek nyugdíjba, mint a férfiak, megállapíthatjuk, hogy mintegy tíz évvel leszűkül tudományos tevékenységük, „kijutási idejük”. Hogyan látja egy tudományos pályára lépő diplomás nő mai, szocialista pályamodelljét?

— A diploma megszerzésétől mintegy 13–20 évre van szüksége egy nőnek ahhoz, hogy szaktudományában vagy szakágzatában nevet szerezzon. Ez mintegy 5–10 évvel hosszabb, mint a férfiak esetében. Természetesen nem véletlenül, s nem azért, mert a nők képességei silányabbak. A családalapítás, a gyermekszülés, az anyaság jó néhány esztendőre elvonja őket a tudományos kutatómunkától. A türelmi időt én arra értem, hogy a nőket ne az azonos korú férfiakhoz hasonlítsák munkaviszonyuk meghosszabbításánál, a minősítésknél, eredményeik értékelésénél, hanem biztositásnak számukra 6–8 év türelmi időt. Ehhez viszonyítva az egész személyzeti munkát tudatosabban kellene végezni.

A modell csak akkor változik előnyösen, ha a pályára kerülő fiatal diplomás a kezdet kezdetén tudja, mire tartják képesek, mit várnak tőle, mik a lehetőségei. Ha segítséget kap, s a kollégák támogatását, ösztönzést, segítőkészségét a szülés után fokozottan érzi. A minősítésekben ugyan van mód a lehetőségek körvonalazására, de ezek — mindannyian tudjuk — meglehetősen formálisak. Ha ezt tartalmazná, alaposabbá és realitásabbá tudnánk tenni, sokkal kevesebb lenne a csalódott ember, gyarapodnának az igazi értékek, erősödne a tudományos pályára szocialista vonásai. Az a tény, hogy a nők „kijutási ideje” mintegy tíz évvel rövidebb a férfiakénál, megköveteli, hogy ez alatt az alig három évtized alatt intenzívebben, több energiával, nagyobb erőbedobással dolgozzanak, többet nyújtsanak. Aki szereti munkáját, annak ez nem áldozat. Ha valakit fűt az egészséges ambíció, ha szereti és örömmel vállalja a munkájával járó megpróbáltatásokat, akkor a tudományos sikerek sem maradnak el.

Tandi Lajos

A századik születésnap

Századik születésnapja alkalmából köszöntötték Budapest kedden, tegnap, *Pétschner Istvánnét*, a II. kerület legidősebb lakóját, Zivatar utca 14. szám alatti otthonában. Az ünnepelt az első világháború kitöréséig pedagógusként dolgozott Esztergomban, majd — nyugdíjba vonulásáig — a zongora művészetére és francia nyelvre tanította a fiatalabb nemzedéket.

Othonában együtt él egyetlen gyermekével, leányával, aki támasza ápolásra, gondoskodásra szoruló édesanyjának. Pétschner Istvánnét a kerület tanácsi vezetőivel együtt a néprontbizottság, a Vöröskereszt, a Szakszervezetek Szakmaközi Bizottsága képviselői, valamint úttörők köszöntötték; virággal, ajándékkal kedveskedtek neki.

(MTI)